

Täysistunto

Torstai 27.10.2022 klo 15.59—18.41

2.1. Suullinen kysymys polttoaineiden päästökaupasta ja polttoaineveron korotuksesta (Sheikki Laakso ps)

Suullinen kysymys SKT 174/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Sheikki Laakso, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.00 **Sheikki Laakso ps:** Arvoisa puhemies! Polttoainehinnat ovat edelleen huimalla tasolla. Vaikka pahin piikki on toistaiseksi taltutettu, hinnat jäivät silti kahden euron paikkeille per litra, jopa ylikin. Muiden energiahintojen ohella tämä vaikuttaa merkittävästi kuluttajahintoihin ihan jo siksi, että esimerkiksi ruoka tulee kauppoihin kumipyörillä. Jotta suomalaisten ahdinko olisi vielä kurjempaa, on polttoainevero nousemassa vuodenvaihteessa hallituksen päätöksellä lisää. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohhoh!] — Kyllä, kuulitte oikein. — Jotta Suomen konkurssi olisi lopullinen, ehdottaa hallituksen kanssa kaveeraava niin sanottu ilmastopaneeli, että Suomi ottaa käyttöön polttoaineiden päästökaupan. Vaikutus polttoaineen hintoihin olisi jopa useita kymmeniä senttejä per litra. [Sanna Antikainen: Ai kamalaa!] Perussuomalaiset vastustavat jyrkästi molempia toimia. Arvoisa hallitus, erittäin helppo kysymys: tyrmäättekö te päästökaupan ja perutteko polttoaineveron korotukset?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Ohisalo, olkaa hyvä.

16.02 **Ympäristö- ja ilmastoministeri Maria Ohisalo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on toki sitoutunut ilmastotoimiin, ja näin on tehty myös Euroopan unionin tasolla. Olen ymmärtänyt ilmastopaneelin avauksen niin, että he esittivät tulevalle hallitukselle pohdittavaksi, olisiko tällainen kansallinen päästökauppa jonkinlainen keino. Tästä on keskusteltu Suomessakin, mutta itse asiassa myös EU-tasolla valmistellaan tätä liikenteen päästökauppapuolta. On selvää, että eri sektoreiden päästöt täytyy ottaa huomioon eri puolilla, mutta meidän teemme myös hallituksena töitä sen eteen, että esimerkiksi pienituloisimmat eivät joutuisi kärsimään polttoaineiden hintojen noususta, ja sen takia tehdään panostuksia vaikkapa sosiaaliturvan puolella.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Nyt pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Laakso, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

16.02 Sheikki Laakso ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei siis selkeästikään tule suomalaisille helpotusta energiakriisiin hallitukselta. Ilmaston kurjistamisen edessä ollaan valmiita laittamaan talous kyykkyyyn ja suomalaiset rahattomiksi, ja tilanteessa, jossa Euroopassa on vielä sota. Tämä on käsittämätöntä, oikeasti.

En edellisessä kysymyksessä ehtinyt mainita, että myös EU kaavailee omaa päästökauppaansa polttoaineisiin. Tämän vaikutus olisi toistakymmentä senttiä litralle. Hallitus ei varmasti ole tässäkään pitämässä suomalaisten puolta, sillä hallituksen vihervasemmistolainen ilmastofanaattinen linjaus on puolittaa liikenteen päästöt vuoteen 2030 mennessä. Päästöt kyllä kieltämättä pienenevät, kun kellään ei ole varaa enää käydä töissä. Luuletteko, että täällä huvikseen ajallaan autolla näillä hinnoilla — näillä hinnoilla siis? [Puhemies: Kysymys!] Teidän politiikallanne ei ole enää töitä eikä yrityksiä. Hyvä hallitus, aiotteko mitenkään alentaa polttoaineiden hintoja?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Harakka, olkaa hyvä.

16.04 Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos kysymyksistä. — Luin tänä aamuna, että puheenjohtaja Purra vaati minulta, että olisin tämän aikeen päästökaupasta selkeästi ja välittömästi kumonnut. Joudun vähän ihmettelemään sitä, koska saman tien kello 7.30 julkaisupäivänä suorassa tv-lähetyksessä sanoin kolmeen kertaan, laskujeni mukaan, että päästökauppaa ei tule, päästökauppaa ei tarvita. Ja miksi ei tule? [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Siksi, että me saavutamme edellisen hallituksen meille antaman 2030 liikennepäästöjen puolittamistavoitteen jo muilla keinoin. Kaikkein tärkeimpänä keinona on liikenteen sähköistyminen, joka etenee paljon aiottua nopeammin. Viime kuussa ensirekisteröidyistä autoista jo yli 40 prosenttia oli sähköautoja. Itse asiassa täyssähköautoja oli enemmän kuin perinteisiä bensa-autoja. Kun tämä tulee jokaiselle suomalaiselle autoilijalle 10—15 vuoden sisällä joka tapauksessa eteen, niin vaihtoehdot, [Puhemies koputtaa] sähkö, biokaasu, etanoli, ovat varteenotettavia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Purra, olkaa hyvä.

16.05 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ministerien Ohi-salo ja Harakka vastaukset tähän aiheeseen liittyen olivat keskenään ristiriitaiset, joten otaksun, että hallituksella on jälleen uusi ongelma.

Joka tapauksessa suomalaisille riittää tämä ilmastoyhtiöpäisyys. Eniten heitä huolettavat nousevat hinnat. Euroopan investointipankin julkaiseman tutkimuksen mukaan yli puolet suomalaisista haluaa hidastaa liian kunnianhimoista eli liian nopeaa ja kallista ilmastopolitiikkaa. Myös perussuomalaiset kysyi asiasta Kantarin gallupissa kansalaisilta. Puolet suomalaisista on selvästi sitä mieltä, että hiilineutraalisuustavoitteen pitää nyt joustaa. Samalla kansalaisten halu maksaa ilmastotoimista on entisestään pienentynyt. Yli 70 prosenttia suomalaisista on valmis maksamaan korkeintaan kymmenen euroa kuukaudessa lisää edistääkseen ilmastotoimia, melkein joka kolmas ei euroakaan. Rahat on loppu. Tämä summutus ei enää käy. Ette voi jatkaa tällä tiellä. Kaikki hintoja nostavat [Puhemies koputtaa] toimenne pitää perua. [Puhemies: Kysymys!] — Hyvä hallitus, miten aiotte toimia?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Pääministeri, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

16.06 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se tosiasia, että ilmastonmuutos on ihmiskunnan suurin uhka, ei valitettavasti poistu edes sodan, edes tämän energiakriisin myötä, vaan se on tosiasia, [Jani Mäkelän välihuuto] joka meidän pitää täällä tunnustaa. Meidän kaikkien pitää toimia sen eteen, että me voimme hillitä ilmastonmuutosta ja että voimme varmistaa tuleville sukupolville kestävämmän tulevaisuuden. Ja meidän päättäjien, tämän ajan päättäjien, tehtävä on varmistaa, että päästöjä saadaan leikattua, pienennettyä, niin että meillä on elinkelpoinen planeetta tulevaisuudessakin. Mielestäni tämä on selvä asia, ja hallitus tekee vastuullista politiikkaa tältä osin.

Mutta meidän intressissämme on tietenkin myös varmistaa se, että ei vain Suomessa vaan myös muualla tehdään, ja sen vuoksi EU-tasolla on valmisteltu erilaisia toimenpiteitä, esimerkiksi tätä päästökauppaa, joka on jo energiasektorilla, mutta nyt sitä siis valmistellaan esimerkiksi liikenteen ja asumisen osalta. Siinä on vielä paljon työtä tehtävänä. Mutta on meidän suomalaisten etu, että näitä toimia tehdään kaikkialla — näitä ei tehdä vain Suomessa, vaan näitä tehdään kaikkialla EU-alueella ja näitä tehdään myös globaalisti — [Puhemies koputtaa] koska yksin emme pysty ilmastonmuutosta tietenkään torjumaan. [Puhemies: Kiitoksia!] Sen sijaan meidän pitää varmistaa, että muutos on oikeudenmukainen ja esimerkiksi pienituloisten asemaa helpotetaan tässä tilanteessa.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Tavio, olkaa hyvä.

16.07 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Perussuomalaiset ovat suomalaisten autoilijoiden puolella. Me pidämme näitä yli kahden euron litrahintoja nyt aivan liian korkeina ihmisille ja kansalle, jonka täytyy saada liikkua pitkien välimatkojen maassa.

Katsoin tuossa tilastoa, ja diesel on ollut itse asiassa viime kuukaudet jälleen kalliimpaa kuin bensiini. Siitä huolimatta hallitus on tehnyt päätöksen nostaa dieselin verotusta. On käsittämätöntä, että vaikka olisi kyse ilmastoposeerauksesta ja näistä tämmöisistä maailmaa syleilevistä ajatuksista, niin nostetaan jatkuvasti autoilun veroja. Haluankin kysyä liikenneministeri Harakalta: Miksi te luovutte parafiinisen dieselin polttoainetuesta? Miksi te kuritatte dieselautoilijoita entisestään?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Harakka, olkaa hyvä.

16.08 Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä varsin teknisluontoinen asia on sovittu jo hallitusohjelmassa aikoinaan. [Välihuutoja]

On ehkä tärkeää huomata se, että tämän hallituksen tekemät päätökset ilmaston suhteen eivät ole vaikuttaneet polttoaineen hintaan. Voimassa ovat edellisen hallituksen ratkaisut, ja itse asiassa tämä hallitus joutui tinkimään edellisen hallituksen ilmastokunnianhimosta siltä osin, että jouduimme tätä jakeluvelvoitetta alentamaan pitääksemme polttoaineen hinnan kurissa, ja polttoaineen hinta on nyt hiukan laskenut tästä huipusta.

Me olemme itse asiassa selvittäneet vastuullisesti näitä ilmastotoimien, EU-toimien, hintalappuja, ja se on vastuullista toimintaa. Se on sellaista toimintaa, joka toimii myöskin varoituksena siltä osin, mikä on tämä meidän kansallinen tavoitteemme. Ja ilman tällaista tutkimustoimintaa emme olisi esimerkiksi pystyneet vaikuttamaan siihen, että talvimeren-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

kulku otetaan Euroopan parlamentissa huomioon [Puhemies koputtaa] semmoisella tavalla, joka on Suomen etujen mukaista.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitos. — Valtiovarainministeri, olkaa hyvä.

16.09 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä minulla ainakin on aika selkeä ja hyvä käsitys siitä, että liikkuminen Suomessa omalla autolla maksaa tällä hetkellä erittäin paljon, ja erityisen paljon se maksaa kuljetuslalle, ja se välittyy myös hintoihin, aivan kuten kysyjä sanoi. Perussuomalaiset ovat aivan oikeassa tämän huolensa suhteen. Ja kyllä, tämä on maa, jossa on pitkät välimatkat ja jossa omia autoja tarvitaan jatkossakin. Sen vuoksi hallitus on tehnyt päätöksen, johon ministeri Harakka jo viittasi: me olemme alentaneet niin kutsuttua sekoitevelvoitetta, joka laskennallisesti on alentanut bensiinin hintaa noin 12 sentin verran litralta. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Lisäksi me olemme tukeneet työtä ja työn tekemistä tässä maassa niin, että verotuksen työmatkavähennystä ollaan parannettu.

Ja, arvoisat perussuomalaiset, jos oikein ymmärrän, te ajatte tässä nyt sitä, että pitäisi alentaa bensaveroa. Tiedättekö, miten kävi Ruotsissa ja Saksassa, joissa valittiin tämä tie? Molemmissa maissa, hyvät perussuomalaiset, hinnat nousivat — bensapumpulla hinnat nousivat noiden hallitusten päätösten jälkeen. [Puhemies koputtaa] En halua Suomeen samaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Meri, olkaa hyvä.

16.11 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Jos en nyt väärin kuule tuolta taustalta, niin silti siellä polttoaine on halvempaa... [Puhujan mikrofonin sulkeutuu] — Kukas sammutti mikrofonin? Sieltä varmaan vasemmalta, kun kuuluu kovin ”ei ei”. [Välihuutoja — Sheikki Laakso: Se olin minä!]

Haluan nyt tuoda esille sen, että ministeri Harakka, te sanotte teknisluontoisiksi esityksiänne. Ihmiset laittavat meille jatkuvasti viestiä, että ei ole varaa pumpulla enää tankata. Älkää viitsikö väheksyä ihmisiä. Eivät he tyhmiä ole siellä. Tänään Vihdistä Kari otti minuun yhteyttä siitä, miten tämä voi olla mahdollista, että diesel maksaa enemmän kuin tavallinen polttoaine, ysivitonon ja ysikasi, ja lisäksi hän maksaa satoja euroja käyttövoimaveroja vuodessa. Mitä te aiotte tehdä tälle? Vastatkaa nyt. Edustaja Tavio kysyi teiltä, mitä te teette, ja ette vastannut mitään muuta, kuin että teknisluontoista näpertelyä, ja syytitte edellisen kauden hallitusta. En ymmärrä sitä lainkaan. Te olette vastuussa nyt. Nyt kertokaa: miten te autatte niin Karia kuin Kaijaa siellä arjessa? Heillä ei ole rahaa. Älkää vastatko, että teknisluontoisia esityksiä, tai syyttäkö edellistä hallitusta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Valtiovarainministeri, olkaa hyvä.

16.12 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä asia, johon edustaja Meri viittaa, on todennäköisesti hallituksen ratkaisu parafiinisen dieselin verotuesta, jonka vaikutus ensi vuonna on laskennallisesti kaksi senttiä litralta. Kyllä ymmärrän, että siitä varmasti autoilijat voivat pahastua, mutta katson oikeudekseni kertoa, että vastineeksi sille olemme lisäksi tehneet äsken mainitsemani jakeluvel-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

voitteen alentamisen, joka laskennallisesti vaikuttaa siellä bensapumpuilla sen noin 12 senttiä. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Joudun myös toteamaan, että tämä ilmiö on ympäri maailmaa totta. Se koskee kaikkia Euroopan maita. Liikkuminen on kallista nyt kaikkialla, ja meillä se tietysti sattuu erityisen paljon. Taustalla on öljyn maailmanmarkkinahinta, ja tämän kaiken taustalla on sota, jonka loppuminen on meidän ensisijainen tavoitteemme.

Kyllä, tunnistan kuluttajien tuskan — täällä on viitattu myös pienituloisten pärjäämiseen, johon hallitus on tehnyt ratkaisuja — ja myönnän avoimesti tämän, mihin edustaja Meri viittaa: [Puhemies koputtaa] se on kahden sentin kokoinen asia. [Puhemies: Kiitoksia!] Kuluttajalle iso, mutta taustalla ovat myös hallituksen aiemmat päätökset.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Arvoisat edustajat! Nyt pyydän, että hillitään kuitenkin kielenkantaa silloin kun toiset puhuvat, jotta saadaan keskustelu menemään niin, että kuullaan, mitä jokainen puhuu vuorollaan. — Edustaja Satonen, olkaa hyvä.

16.13 Arto Satonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ympäristöasiat ovat tärkeitä, ja minä olen kyllä ihan varma, että suuri osa suomalaisista suhtautuu varsin vastuullisesti ympäristöpolitiikkaan. Mutta kyllä se on myöskin niin, että ei sellainen ihminen, jolla on semmoinen keskivertosuomalainen auto, ehkä neljän—viiden tonnin bensa-auto tai dieselauto, halua kuulla sitä viestiä, että siirtykää nyt 20 000—25 000 euroa maksaamaan sähköautoon. Ei heillä ole siihen mahdollisuutta, se on realiteetti, ja minä ymmärrän hyvin, että ne ihmiset ottavat sen viestin hyvin vakavasti, että heitä ikään kuin syyllistetään siitä, että he eivät ole nyt mukana näissä ympäristötalkoissa. [Satu Hassi: Kuka syyllistää?] Eli on ymmärrettävä se, että vaikka halutaan tätä ympäristöasiata viedä eteenpäin, niin kansan sietokyvyllä on myös rajansa, ja tämä asia on ymmärrettävä. Kysyn: sanotteko te nyt selkeästi ”ei” sille, että ei tule kotimaista päästökauppaa eikä sitä kautta nouse 34 senttiä litrahinta?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Pääministeri Marin, olkaa hyvä.

16.14 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tätä päästökauppakokonaisuutta valmistellaan EU-tasolla. Tämän hallituksen työlistalla se ei ole. Emme me ole tuomassa eduskuntaan kansallista päästökauppaa. Mitä tulevat hallitukset sitten myöhemmin tekevät tai miten tämä Euroopan yhteinen malli etenee, sen näemme myöhemmin, mutta haluan tässä myös suoraan sanoa sen, että ainakaan omalta osaltani, enkä usko, että yksikään hallituspuolue tai ministeri haluaa syyllistää ihmisiä.

Missään nimessä me emme halua syyllistää kansalaisia, jotka tällä hetkellä kärsivät kalliista energian hinnoista, kalliista hinnoista muuten. Ministeri Saarikko tässä hyvin kuvasi aiemmin sen: tämä johtuu siitä, että meillä on sota Euroopassa. Venäjä käyttää energiaa kiristysruuvina Eurooppaa vastaan, maailmanmarkkinahinnat ovat korkealla, ja tämä heijastuu tavallisten ihmisten arkeen ja elämään. Ilman muuta me haluamme tukea ja auttaa ihmisiä selviämään, pärjäämään tämän vaikean ajan yli, ja olemme omalta osaltamme tähän myös ratkaisuja esittäneet.

Mutta yhtä lailla meillä on tärkeä tehtävä, nykysukupolvella, siinä, että me hillitsemme ilmastomuutosta, teemme vastuullista ilmasto- ja ympäristöpolitiikkaa, [Puhemies koputtaa] niin että myös tulevilla sukupolvilla on elinkelpoinen planeetta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

16.16 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Polttoaineenkaan parissa ei tämä hallitus ole onnistunut, lähinnä epäonnistunut. Polttoaineen hinnat ovat ennätyskorkealla. Te teitte itse asiassa syksyllä 2020 koko 2000-luvun suurimman polttoaineveron korotuksen. Perustelite sitä silloin sillä, että öljy on ennätyshalpaa, ja halusitte, että suomalaiset maksavat enemmän. No, nyt hinnat ovat ennätyskorkealla. Oletteko te, arvoisa hallitus, hetkeäkään miettineet, että nyt olisi oikea aika keventää sitä verotusta, kun hinnat ovat huipussa? Eräs rouva tankkasi dieseliä ja kysyi minulta Lopen Nesteellä, minkä takia hän maksaa dieselveroa, kun diesel on jo kalliimpaa kuin bensa. [Maria Guzeninan välihuuto]

No, sitten toinen, minkä itse nostan, on tämä kuljetusalalle luvattu ammattidiesel. Ja kysyn teiltä, arvoisa hallitus: koska tämä ammattidiesel tulee helpottamaan meidän kuljetusalan erittäin tiukkaa ahdinkoa?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Harakka, olkaa hyvä.

16.17 Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka (vastauspuheenvuoro): Kiitos! Tämä dieselin hinnannousu on erityisesti juuri tämän Venäjän julman hyökkäyksen syytä. Mutta haluan nyt tähdentää sitä, että olemme juuri tuomassa esityksen siitä, että muutkin käyttövoimat, etanoli, biokaasu ja muut, ovat vähintäänkin yhtä tärkeitä vaihtoehtoja tavalliselle suomalaiselle autoilijalle — ihan niin kuin edustaja Satonen sanoi — jolla ei ole varaa uuteen kalliiseen autoon. Etanolimuunnosten helpottaminen on tulossa voimaan jo ensi kesäkuun alussa, olen sitä kiiruhtanut, ja tämä mahdollistaa nyt ihan jokaisen osallistumisen näihin talkoisiin. [Timo Heinosen välihuuto]

Enkä halunnut syyttää edellistä hallitusta, vaan kiittää edellistä hallitusta siitä, että se — ja myös perussuomalaisten siunaamana — teki tämän päätöksen liikennepäästöjen puolittamisesta, jota me nyt toteutamme. Jakeluvälite on tärkeä siltä osin, että uusiutuva kotimainen polttoaine, jossa esimerkiksi Neste on maailman [Puhemies koputtaa] johtava tuottaja, on myöskin huoltovarmuus- ja [Puhemies: Kiitoksia!] itsenäisyyskysymys. [Leena Meren välihuuto — Timo Heinonen: Ei yhtään vastausta!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Vestman, olkaa hyvä.

16.18 Heikki Vestman kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomalaisen autoilijoiden maksutaakkaa ei pidä nostaa enää millään tavalla. Autoilijan verot ja maksut kohdistuvat työssäkäyntiin ja aktiiviseen elämään. Olisi järjetöntä heikentää ahkeruuden kannustimia.

Hallitus on kuitenkin päättänyt ohjelmassaan, että se tuo eduskuntaan lain, joka mahdollistaa tietullien käyttöönoton kaupunkiseuduilla. Hallitus on vedonnut siihen, että tämä laki vain mahdollistaisi tietullien käyttöönoton, mutta, ministeri Saarikko, totesitte äsken, että autoilijan maksutaakka on Suomessa suuri. Minkä takia te valmistelette tällaista esitystä eduskunnan päätettäväksi, joka mahdollistaisi lisää maksutaakkaa uusmaalaisille ja muille kaupunkiseutujen asukkaille?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Pääministeri Marin, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

16.19 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todella hallitusohjelmassa on sovittu luoda lainsäädäntö, joka mahdollistaisi kaupunkiseuduille ottaa käyttöön tämänkaltaisia maksuja. Vastaavanlaisia malleja on myös muissa Pohjoismaissa käytössä ja myös muualla maailmassa käytössä. Todella kyse olisi mahdollistavasta lainsäädännöstä, eli kaupungit voisivat sitten tätä asiaa käsitellä ja siitä päättää.

Hallituspuolueet tällä hetkellä katsovat vielä niitä olemassa olevia tai tekeillä olevia esityksiä, mitä me eduskunnalle tulemme antamaan. Me olemme tunnistanee ja tiedämme hyvin sen, että tämä talo ei yksinkertaisesti ehdi eikä pysty käsittelemään kaikkia niitä kysymyksiä, joita meillä vielä olisi työn alla, ja sen vuoksi hallituspuolueiden välillä tällä hetkellä neuvotellaan siitä, mitkä esitykset eduskunnalle tuodaan, mitä priorisoidaan, ja mitkä jätetään tuomatta. Tämä on yksi niistä kysymyksistä, joita vielä tarkastellaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kotiaho, olkaa hyvä.

16.20 Jouni Kotiaho ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me perussuomalaiset, samoin kuin monet muutkin asiantuntijat, haluamme muistuttaa hallitusta edelleen siitä, että pitkällä aikavälillä polttonesteiden korkeiden hintojen aiheuttama kulu haittaa ammattimaisessa liikenteessä, ja sitä kulurakennetta voitaisiin vähentää ottamalla käyttöön ammattidieseljärjestelmä. Tästä on puhuttu jo toista hallituskautta. Täällä Pohjolan perukoillakin tulee ottaa käyttöön EU-ammattidiesel — se olisi mahdollista yhteisön sääntöjenkin mukaan — jolloin kuorma- ja linja-autossa käytettävää dieseliä verotetaan muissa ajoneuvoissa käytettävää kevyemmin. Mainittu järjestelmä on käytössä jo useassa EU-maassa.

Arvoisa puhemies! Suomen hallitus päätti ammattidieselin valmistelun [Puhemies koputtaa] aloittamisesta myös tänä vuonna, ja hallituksen esitys on luvattu antaa vielä syysistuntokaudella 2022. [Puhemies: Kysymys!] — Tämän johdosta kysyn ministeriltä: onko ammattidieseliä koskeva laki tulossa, vai ajaako hallitus tässäkin kaksilla rattaila?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Saarikko, olkaa hyvä.

16.21 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä hyvä kysymys viittaa siihen, että yhteinen huolestamme autoilijoiden kustannuksista on tietysti aivan erityinen kuljetusalalla. Siksi hallitus alkuvuodesta loi kuljetusalalle erillisen kustannustuen, kun tämä sota ja hintojen nousu alkoivat. Samassa yhteydessä sovittiin ammattidieselin valmistelusta, ja se on edennyt hyvin valtiovarainministeriössä, erittäin tiiviissä yhteistyössä myös toimialan kanssa.

Minun arvioni on seuraava: On todennäköisempää, että tämä lakikokonaisuus voitaisiin saattaa voimaan ja hyväksyä vasta, kun seuraava hallitus aloittaa työnsä, [Välihuutoja perussuomalaisen ryhmästä] mutta se laki on niin pitkälle valmisteltu, että mikäli eduskunnasta löytyy riittävän iso tahto, [Petri Hurun välihuuto] voin aivan hyvin tuoda sen. Mutta se tarkoittaa, että seuraavassa hallituksessa, olisi se minkälainen tahansa, sitten kaikki sitoutuvat siihen. Me emme saa sitä voimaan ensi vuoden alusta vaan vasta vuoden 24 alusta, ja se koskee silloin siis tulevaa hallitusta. Minulla on tähän valmius, [Puhemies koputtaa] ja voin käydä tästä mielellään keskustelun [Puhemies: Kiitoksia!] kaikkien eduskuntapuolueiden kanssa. Asia on erittäin tärkeä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Kymäläinen, olkaa hyvä.

16.23 Suna Kymäläinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Perussuomalaiset aloittivat tämän kyselytunnin väitteillä, että hallitus olisi nostamassa polttoaineiden kustannuksia, ja aivan oikein, kuten ministeri Harakka täällä on todennut, tämä ei pidä paikkaansa, ja on hyvä, että tämä käydään läpi. Myöskään päästökauppaa ei ole tulossa, kotimaista, kansallista sellaista.

Totta on, että Suomessa on tällä hetkellä kalliit polttoaineet ja tämä koskettaa jokaisen arkea. Liikenne jos joku asia on osa meidän jokaisen arkipäivää. Sen vuoksi täytyy tehdä toimenpiteitä, jotta ihmiset pärjäävät tässä, jotta Suomi pysyy kilpailukykyisenä ja elinvoimaisena.

Olen ollut erittäin huolissani tästä kehityksestä, mitä tapahtuu liikenneköyhyyden osalta, samalla myös saavutettavuusköyhyyden osalta, ja tästä haluaisin kysyä arvon hallitukselta ja ministereiltä: minkälaisia toimenpiteitä hallitus on valmis tekemään, jotta liikenneköyhyyttä sekä saavutettavuusköyhyyttä pystytään välttämään?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Saarikko, olkaa hyvä.

16.24 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Erittäin tärkeä kysymys, joka viittaa myös siihen, että kysymyksessä eivät ole vain tämän hetken energiakriisi ja kohonneet hinnat vaan myöskin tämä rakennemuutos, mikä on käynnissä liikenteessä, sähköautojen määrän lisääntyminen ja toisaalta se fakta, että hinnat niillä ovat erittäin korkeat edelleen. Me olemme laittaneet liikkeelle jo alkuvuodesta pohdinnan siitä, voisiko sosiaaliturvaan syntyä ilmastonmuutoksen kustannuksista aiheutuvien, pienituloisten arkeen vaikuttavien kohtuuttomien kustannusten osalta ikään kuin erillinen palikka. Samalla kun sanon tämän, muistutan, että meidän ei hirveästi enää kannattaisi monimutkaistaa meidän sosiaaliturvaa, vaan pikemminkin sitä pitäisi yksinkertaistaa, mutta tämä asia on tunnistettava. Kysymys on pidemmästä asiasta kuin vain tästä energiakriisistä, joka kyllä toivottavasti joskus ratkeaa.

Arvoisa puhemies! Täällä edustaja Heinonen jäi harmittelemaan, kun ei saanut vastausta — nyt te olette kyllä poistunutkin, harmillista — [Puhemies koputtaa] kun tiedustelitte näistä veronkevennyksistä. Totean, että niitähän taisi kokeilla tuo Iso-Britannia aivan tuoreeltaan tämän energiakriisin keskellä, [Puhemies: Aika!] enkä suosittelisi vastaava Suomelle.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Myönnän vielä yhden lisäkysymyksen tähän kokonaisuuteen. — Edustaja Peltokangas, olkaa hyvä.

16.25 Mauri Peltokangas ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Ministeri Harakka on lausunut julkisuudessa, että määrättyssä tilanteessa voidaan kompensoida hintojen nousun ongelmaa siten, että rahaa ilmestyy tilille. Voisin olla aika varma siitä, että täällä lehtereilläkään ei istu ainuttakaan sellaista kansalaista, jonka tilille sitä rahaa on ilmestynyt. Hallitus kikkailee erinäköisin lupauksin, mutta menee sitten vihreän politiikan mukana vaikka avantoon. Kysynkin nyt, arvoisa liikenneministeri: miten te näette tässä tilanteessa, että suomalaisen ostokyky saadaan nousemaan ja kustannukset saadaan alas, vai

Pöytäkirjan asiakohta PTK 117/2022 vp

ovatko nämä hallituksen lupaukset sitä samaa tasoa kuin ministerin lausunto ”kohta ropsii rahaa tilille”?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Harakka, olkaa hyvä.

16.26 Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka (vastauspuheenvuoro): Olen hyvin kiitollinen siitä, että otitte tämän kysymyksen esille, koska aika usein juuri sieltä puolelta salia tätä esitetään väärin. Se oli juuri siinä yhteydessä, että jos tämä kansallinen päästökauppa tulisi voimaan, niin sitä pitäisi pystyä kompensoimaan pienituloisille. Ja nyt, kuten olen sanonut jo aika monta kertaa, se päästökauppa ei ole tulossa voimaan.

Mutta sen sijaan olemme tehneet sosiaalisesti oikeudenmukaisia toimia, jotka liittyvät tähän energian hintojen ja polttoaineiden hintojen nousuun, joista ministeri Saarikko jo joidakin mainitsi, esimerkiksi työmatkavähennyksen lisäämisen. Lisäksi meillä on todellakin olemassa valmistelua siitä, että tulisi tällainen automaattinen pienituloisten ikään kuin energiatuki. Kuljetusalan erityistoimet on tässä myös huomioitu, eli tässä on tehty toimia, ja haluan tässä antaa erityistä kiitosta ministeri Saarikolle siitä, että ne ovat olleet kustannustehokkaita ja valtiontalouden kannalta järkeviä täsmällisiä toimia, joilla on vastattu juuri siihen ongelmaan juuri niiden ihmisten auttamiseksi, jotka ovat apua tarvinneet.

Kysymyksen käsittely päättyi.